

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2015
7. volební období*

142

*USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 31. schůze
ze dne 15. dubna 2015*

k balíčku opatření k energetické unii: sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu /kód dokumentu 6594/15, KOM(2015) 80 v konečném znění/

k balíčku opatření k energetické unii: sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Dosažení cíle 10% propojení elektrických sítí, Zajištění vhodnosti evropské elektrorozvodné sítě pro rok 2020 /kód dokumentu 6595/15, KOM(2015) 82 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Vladimíra Bártla, zástupce Zastoupení EK v ČR Jana Michala, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Marka Černocho a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Roman Váňa v. r.
ověřovatel výboru

Marek Černoch v. r.
zpravodaj výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance – Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu

KOM(2015) 80 v konečném znění, kód Rady 6594/15

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Dosažení cíle 10% propojení elektrických sítí Zajištění vhodnosti evropské elektrorozvodné sítě pro rok 2020

KOM(2015) 82 v konečném znění, kód Rady 6595/15

● **Právní základ:**

Dokument informační povahy.

● **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

4. 3. 2015

● **Datum projednání ve VEZ:**

18. 3. 2015 (1. kolo)

● **Procedura:**

Dokument nepodléhá hlasování v Radě.

● **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 10. 3. 2015, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 25. 3. 2015 prostřednictvím systému ISAP.

● **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Dokument není v rozporu s principem subsidiarity.

● **Odůvodnění a předmět:**

Balíček dokumentů přinášející vizi nového přístupu k energetice na úrovni EU, tzv. energetickou unii, navazuje na dřívější koncepční dokumenty EU, které měly ambici navrhnout komplexní přístup Unie k energetice na delší časové období dopředu.¹ Motivací Komise k formulování záměru vytvoření energetické unie jsou především zjištění, že vnitřní trh s energií v EU je stále ne zcela funkční, regulační rámec je příliš roztržitý (v praxi jde o 28 jednotlivých vnitrostátních regulačních rámců), energetická infrastruktura postupně zastarává, je podinvestovaná a některé oblasti v EU prakticky fungují jako tzv. ostrovní režimy izolované od svých sousedů. Nadto stále vzrůstá externí závislost Unie na dovozu energií² a objevují se některá nová

¹ Zelená kniha – Rámec politiky pro klima a energetiku do roku 2030, KOM(2013) 169 v konečném znění;

Sdělení Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020 – 2030, KOM(2014) 15 v konečném znění;

Sdělení Energetický plán do roku 2050, KOM(2011) 885 v konečném znění.

² V současné době je závislost EU na dovozech energie dle Komise přibližně na úrovni 53 %, za což

rizika související s dovozem energií (konflikty na Blízkém východě a Ukrajině, nestabilní vývoj v severní Africe, rozkolísanost cen energetických zdrojů na světových trzích, vývoj vztahů EU – Rusko). V této souvislosti vize Komise zdůrazňuje potřebu větší solidarity, soudržnosti a vzájemné důvěry mezi členskými státy.

Komise konstatuje, že bude-li EU pokračovat v současném trendu, tak nevyhnutelný přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku bude těžší v důsledku nákladů plynoucích z roztržitosti vnitrostátních trhů s energií. Naopak nyní navrhovaný integrovaný „celokontinentální“ energetický systém, v němž by energie plynula volně přes hranice na základě hospodářské soutěže by měl představovat trvale udržitelné a k životnímu prostředí šetrné řešení. Integrovaný trh je dle Komise nezbytný k vytvoření větší konkurence a dosažení efektivnějšího fungování trhu. Počítá se s odklonem od závislosti na fosilních palivech, posílením postavení spotřebitelů a využíváním výhod plynoucích z nových technologií. Posílena by měla být také role Komise. Koncept energetické unie navrhuje prohloubení evropské integrace v oblasti energetiky.

Tato vize nového přístupu EU k energetice již získala v obecné rovině jasnou podporu mezi členskými státy. Na zasedání Evropské rady ve dnech 19. a 20. března se nejvyšší představitelé shodli, že jsou odhodláni budovat energetickou unii zahrnující i politiku v oblasti změny klimatu zaměřenou do budoucnosti, a to právě na základě předložené strategie Komise. Evropská rada se zaměřila na některé konkrétní aspekty navrhované strategie a mimo jiné vyzvala k:

- urychlení projektů infrastruktury;
- úplnému provedení a důslednému prosazování stávajících právních předpisů v oblasti energetiky;
- posílení legislativního rámce pro bezpečnost dodávek elektřiny a plynu;
- zajištění plného souladu dohod souvisejících s nákupem plynu od vnějších dodavatelů s právními předpisy EU;
- posouzení možností dobrovolného mechanismu sdružování poptávek v souladu s pravidly hospodářské soutěže EU a WTO;
- vytvoření účinnější, pružné struktury trhu, která by měla být spojena s posílenou regionální spoluprací;
- přezkumu a rozvíjení právních předpisů týkajících se snížení emisí, energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů;
- rozvíjení strategie pro technologie a inovace v oblasti energetiky a klimatu;
- využívání všech nástrojů vnější politiky k vytváření strategických partnerství v oblasti energetiky.³

● Obsah a dopad:

1. Sdělení Rámcová strategie k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu

Sdělení popisuje vizi energetické unie a přináší akční plán obsahující 15 konkrétních kroků směřujících k jejímu naplnění.⁴ Strategie energetické unie je založena na pěti vzájemně propojených dimenzích:

ročně vynakládá cca 400 mld. EUR.

³ Závěry Evropské rady dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2015/03/20-conclusions-european-council/>

⁴ Akční plán je přiložen ke sdělení. Uvádí všechny iniciativy, jež by měly být v rámci navrhované strategie vypracovány, a to včetně časového harmonogramu.

- bezpečnost dodávek, solidarita a důvěra;
- plně integrovaný evropský trh s energií;
- energetická účinnost přispívající ke zmírnění poptávky;
- dekarbonizace hospodářství;
- výzkum, inovace a konkurenceschopnost.

1. Bezpečnost dodávek, solidarita a důvěra

Společně s budováním vnitřního trhu s energií je tato kapitola nejvýraznější a nejdiskutovanější částí navrhované energetické unie. Je důsledkem stále silnější poptávky po hledání společných řešení na unijní úrovni a větší soudržnosti členských států směrem k partnerům vně EU. EU by v tomto ohledu měla usilovat o zlepšení své schopnosti prosadit se na světových trzích.

Ke snižování dovozní závislosti a tedy ke zvyšování energetické bezpečnosti EU by se měly vytvořit základní předpoklady dokončení vnitřního trhu a zvyšování energetické účinnosti. Strategie Komise v této souvislosti dále zdůrazňuje potřebu diverzifikace dodávek energie, ať již jde o místa zdrojů, dodavatele či přepravní trasy. To se týká především dodávek plynu – Komise předpokládá zvyšování potenciálu zkapalněného zemního plynu, zintenzivnění prací na jižním koridoru pro přepravu plynu, navyšování skladovacích kapacit či odstranění překážek dovozu plynu z USA. Sdělení zmiňuje i vysokou závislost na dovozu jaderného paliva do EU a potřebou diverzifikovat i tyto dodávky, resp. dosáhnout technicky podmínek, kdy bude možné dovážet palivo od více dodavatelů.

Strategie počítá s větší spoluprací členských států při zabezpečení dodávek energie, zejména v případech krizí, narušení dodávek či jejich výpadků, tak aby se ohrožené členské státy mohly spolehnout na své sousedy. Komise navrhne preventivní a krizové plány na regionální i unijní úrovni a zejména možnosti dobrovolných mechanismů sdružování poptávky v době krizí a v případech, kdy členský stát závisí na jediném dodavateli. Dosažení větší soudržnosti, důvěry a spolupráce mezi členskými státy však bude obtížným úkolem s ohledem na rozdílnost jejich geografických podmínek, rozdílnosti zahraničněpolitických zájmů či priorit, podmínek skladby zásobování energií a míře závislosti na jednom dodavateli u některých energetických zdrojů (zejména zemního plynu). Politická vůle ke společnému přístupu bude s ohledem na zmiňované podmínky zřejmě zcela rozdílná u nových členských států střední a východní Evropy oproti starým členským státům v západní části Unie.

EU dlouhodobě čelí situaci, kdy je energetika využívána v některých státech, jenž jsou partnery EU (producenti, tranzitní země), jako nástroj zahraniční politiky. Oproti tomu absence společného přístupu členských států EU a koordinovaného postupu vůči třetím zemím nepřispívá k posilování energetické bezpečnosti. Obchodní politika a energetická diplomacie v tomto smyslu mají potenciál přispět k posilování zabezpečení dodávek do EU. Zájemem EU je rozvíjet partnerství se zeměmi jako jsou Norsko, USA, Kanada, Alžírsko, Turecko či Ázerbájdžán. Současně by EU měla zvážit novou koncepci vztahů s Ruskem a zvláštní pozornost hodlá věnovat strategickému partnerství v oblasti energetiky s Ukrajinou.

Důležitým aspektem při sjednávání mezivládních dohod o zásobování energií se třetími zeměmi je transparentnost a zajištění souladu s právem EU. Komise by do budoucna měla být informována o sjednávání mezivládních dohod již v počáteční fázi a případná účast zástupců Komise na jednáních se třetími zeměmi spolu s přechodem ke standardním smluvním doložkám by mohly zajistit jednotnější vystupování

navenek, lepší dodržování unijních pravidel a eliminovat nepřiměřený tlak na členské státy. Komise proto přezkoumá rozhodnutí o mezivládních dohodách a navrhne opatření zajišťující přiměřenou transparentnost obchodních smluv o dodávkách plynu.

2. Plně integrovaný evropský trh s energií

Současný stav vnitřního trhu podle Komise představuje problém: nevede k dostatečným investicím, hospodářská soutěž je slabá a koncentrace trhu představuje bariéru dalšího rozvoje. Přechod k bezpečnějšímu a udržitelnému energetickému systému si vyžádá značné investice⁵ do výroby, sítí a energetické účinnosti – v současné době již nepostačují přepravní soustavy elektřiny a zemního plynu v EU potřebám vnitřního trhu. Zejména přeshraniční propojení a napojení izolovaných oblastí (ostrovních systémů) na hlavní sítě představují akutní problémy. Pro elektřinu byl stanoven minimální cíl propojení na úrovni 10 % instalované kapacity pro výrobu elektřiny do roku 2020 (viz navazující sdělení níže). Komise prozkoumá návrhy na režimy investic do energetiky sdružující zdroje k financování, bude sdružovat informace o projektech v oblasti energetické infrastruktury financované z prostředků fondů soudržnosti a Nástroje na propojení Evropy a bude pravidelně hodnotit provádění významných projektů, jenž přispívají k vytváření energetické unie.

Klíčové pro fungování vnitřního trhu je důsledné provádění a prosazování stávajících právních předpisů, Komise využije všech dostupných nástrojů k prosazování tzv. třetího energetického balíčku (zejména oddělení a nezávislost regulačních orgánů) a bude dbát na přísné prosazování pravidel hospodářské soutěže (antimonopolní opatření). Dalším krokem nové strategie by mělo být významné posílení pravomocí Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), aby mohla dohlížet na rozvoj vnitřního trhu, a vypracování souvisejících tržních pravidel. Komise hodlá též připravit ambiciózní legislativní návrh za účelem reformy trhu s elektřinou a propojení velkoobchodu a maloobchodu. Zvláštní pozornost zamýšlí věnovat transparentnosti ve skladbě nákladů a cen energie (hlavně regulované sazby, zdanění či veřejné podpory). Posílit bude třeba i regionální spolupráci a koordinaci energetických politik v rámci dosažení integrovaného energetického systému, v této souvislosti sdělení zvláště zmiňuje region střední a jihovýchodní Evropy. Dalším podstatným aspektem je informovanost a ochrana spotřebitelů, tak aby mohli činit informovaná rozhodnutí a např. nakupovat energii od subjektů z jiných členských států. Komise proto bude prosazovat opatření představující synergii mezi energetickou unií a jednotným digitálním trhem, bude usilovat o prosazování jednotných norem, zavádění inteligentních měřičů a podporovat flexibilní využívání energie v rámci inteligentních sítí.

3. Energetická účinnost přispívající ke zmírnění poptávky

Energetická účinnost a její zvyšování, resp. úspory energie jsou v nové strategii chápány jako vlastní zdroj energie a tedy příspěvek ke zvyšování energetické bezpečnosti, konkurenceschopnosti hospodářství i udržitelnosti energetického systému. EU již přijala orientační cíl zvýšení energetické účinnosti do roku 2030 nejméně o 27 % (oproti roku 1990). Do roku 2020 by měl proběhnout přezkum tohoto cíle a zvážení jeho posunu na úroveň 30 %. Důležité bude další zapojení odvětví s největším potenciálem úspor – doprava a stavebnictví. Problémem dalšího pokroku je především financování opatření ke zvýšení energetické účinnosti, Komise proto hodlá zjednodušit přístup ke stávajícím finančním prostředkům a řídicím orgánům evropských strukturálních a investičních fondů. Komise se chce zaměřit na úspory při vytápění a chlazení budov a opatření k dekarbonizaci dopravy (alternativní paliva,

⁵ Odhad Komise je přibližně 200 mld. EUR ročně v průběhu následujících deseti let.

elektrifikace, infrastruktura plnicích a dobíjecích stanic).

4. Dekarbonizace hospodářství

Politika EU v oblasti ochrany klimatu vychází ze závazku dosáhnout do roku 2030 alespoň 40% snížení emisí skleníkových plynů, čímž EU významně přispívá k mezinárodnímu vyjednávání o klimatu (podrobněji souběžně předkládané sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Pařížský protokol – plán boje proti globální změně klimatu po roce 2020)⁶. Komise společně s členskými státy v rámci mezinárodních vyjednávání musí vyvinout úsilí přesvědčit ostatní významné emitenty skleníkových plynů, aby se připojili k ambicím EU. Komise plánuje do rámce pro rok 2030 začlenit odvětví půdy a lesnictví do systému EU-ETS. V oblasti obnovitelných zdrojů si EU stanovila do roku 2030 cíl 27% podíl OZE na energii spotřebované v EU. EU hodlá být světovou špičkou v oblasti obnovitelné energie a centrem pro vývoj nové generace OZE. Podstatný je posun přístupu v této oblasti: Komise ve sdělení explicitně uvádí, že podpora energie z OZE musí být činěna prostřednictvím tržních mechanismů při zajištění nákladové efektivnosti a se zabráněním nadměrným vyrovnávacím platbám nebo narušení trhu. Rovněž uvádí, že je třeba, aby trhy a rozvodné sítě byly na OZE připraveny.

5. Výzkum, inovace a konkurenceschopnost

Strategie EU pro výzkum a inovace by měla být základem energetické unie. Komise zamýšlí zavést integrovaný přístup k vytváření synergií, spolupráci při koordinaci úsilí a dosahování výsledků, zajištění účinnějších vazeb mezi výzkumem a průmyslem a tím i uvádění nových technologií na trh v EU. Východiskem by měl být program Horizont 2020, činnosti by měly být rozděleny do čtyř priorit:

- dosažení světového prvenství ve vývoji nové generace technologií OZE;
- inteligentní sítě a systémy pro snazší přechod spotřebitelů na jiné zdroje energie;
- energeticky účinné systémy, technologická neutralita budov;
- udržitelnější dopravní systémy.

Vedle těchto priorit sdělení poukazuje na další dvě oblasti, v nichž by mělo být dosaženo vyšší úrovně spolupráce. Těmi jsou přístup pro zachycení a ukládání CO₂ a jaderná energie (jaderná bezpečnost, nakládání s odpadem, prvenství v jaderných technologiích, projekt ITER).

Energetická unie by dle Komise měla mít svoji integrovanou správu a monitorování. Její fungování by se mělo soustředit na: sdružování opatření v oblasti energie a klimatu i v oblastech souvisejících za účelem větší soudržnosti jednotlivých opatření, zajištění provádění vnitřního trhu plněním stanovených cílů, dialog se zúčastněnými stranami, prohloubení spolupráce mezi členskými státy a Komisí, zlepšit kvalitu informací a analýz o energetické unii a podávání výročních zpráv Evropskému parlamentu a Radě. Přestože mezi procesem správy energetické unie a evropským semestrem budou existovat určité vazby, oba tyto procesy budou řízeny odděleně.

Komisi předkládaná vize energetické unie jakožto prohloubení spolupráce členských států a větší zapojení orgánů na úrovni EU zřetelně vychází z myšlenky dokončení vnitřního trhu EU. Takto je energetická politika EU definována ve Smlouvě o fungování EU (čl. 194)⁷. Otázkou však je, zda nebude realizace energetické unie, tedy prohloubení integrace v této oblasti, postupně narážet právě na limity uvedené úpravy v primárním právu EU. Přenos některých pravomocí z národních regulátorů na

⁶ KOM(2015) 81 v konečném znění

⁷ „V rámci vytváření a fungování vnitřního trhu a s přihlédnutím k potřebě chránit a zlepšovat životní prostředí má politika Unie v oblasti energetiky v duchu solidarity mezi členskými státy za cíl...“ (čl. 194 odst. 1 SFEU).

evropskou úroveň, posílení úlohy Komise a především dříve či později nevyhnutelná určitá míra ingerence do práva členských států na volbu tzv. energetického mixu (viz čl. 194 odst. 2 SFEU) budou bezpochyby vnímány velmi citlivě za strany členských států.

II. Sdělení Dosažení cíle 10% propojení elektrických sítí Zajištění vhodnosti evropské elektrorozvodné sítě pro rok 2020

Sdělení je zaměřeno na jednu ze součástí navrhované strategie energetické unie, kterou je dobudování energetické infrastruktury, za účelem umožnění volného pohybu energie v rámci vnitřního trhu EU. Jelikož energetické soustavy v Evropě se vyvíjely nezávisle na sobě a nepočítaly původně s jejich vzájemnou integrací do jednoho celku, tak některé části EU jsou dnes energeticky téměř či zcela izolované od zbytku Evropy a řada již existujících propojení je zase kapacitně nedostatečná. Má-li být realizována myšlenka integrace EU v oblasti energetiky do jednoho systému, je vybudování propojení mezi členskými státy, resp. jednotlivými soustavami nezbytné a z časového hlediska naléhavé.

Sdělení reaguje na výzvu Evropské rady, jež v říjnu 2014 vyzvala k urychlenému provedení opatření k propojení členských států, a to na úrovni dosažení cíle propojit minimálně 10 % jejich instalované kapacity výroby elektřiny. Propojení elektrizačních soustav členských států by mělo být vedle dokončení vnitřního trhu s energií též přínosem pro zvyšování energetické bezpečnosti a udržitelnosti energetického systému. Z těchto důvodů jej Komise považuje za prioritu pro příští roky, která by měla být vnímána na všech úrovních v EU. Komise ve sdělení uvádí, že členské státy za poslední desetiletí navýšily své propojovací kapacity, ovšem 12 členských států cíle 10% propojení svých elektrických sítí ještě nedosáhlo (data za rok 2014).⁸ Po hospodářské recesi Komise předložila Energetický program pro hospodářské oživení, který zahrnoval identifikaci propojovacích projektů a mobilizaci finančních zdrojů EU k jejich podpoře. Dále byly k realizaci propojení využity Nástroj pro propojení Evropy (CEF) a nařízení o transevropských sítích TEN-E⁹.

Cíl propojení by měl být dosažen realizací tzv. projektů společného zájmu. První seznam takových projektů byl vytvořen v roce 2013 (celkem 248 projektů, z nichž se 52 týká propojení elektrických sítí) a každé dva roky bude aktualizován. Komise by na podzim letošního roku měla schválit druhý seznam. Přednost bude dána projektům, které výrazně navýší propojovací kapacitu v místech, kde je nyní hluboko pod desetiprocentní hranicí. Cíle desetiprocentního propojení by mělo být dosaženo do roku 2020, náklady Komise odhaduje přibližně na 35 mld. EUR. Doplnit a urychlit podporu projektů společného zájmu by mohlo i nedávno navržené zřízení Evropského fondu pro strategické investice (EFSD) v rámci Investičního plánu pro Evropu, iniciativy nové Junckerovy Komise. Klíčem k úspěšné realizaci je podle Komise také silná regionální spolupráce. Za tímto účelem již byla zřízena v rámci politiky transevropských sítí TEN-E regionální sdružení, jejichž spolupráce by podle sdělení měla být ještě prohloubena. Do konce letošního roku Komise svolá první fórum pro energetickou infrastrukturu, kde by měla být regionální spolupráce dále diskutována.

Dopad na právní řád a státní rozpočet ČR:

Bez přímého dopadu. Sdělení je dokumentem informační povahy.

⁸ Česká republika patří mezi 16 členských států s více než 10% propojením, zdroje Komise uvádějí propojení na úrovni 17 %.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1316/2013

● Stanovisko vlády ČR:

Energetická unie dle ČR musí správně vyvážit cíle bezpečnosti dodávek, konkurenceschopnosti a udržitelnosti, při plném respektování principu subsidiarity a za jasné přidané hodnoty EU. Musí také nadále vyžadovat odpovědnost a příspěvek národních států za zajištění energetické bezpečnosti a systémové a výrobní přiměřenosti, posilovat konkurenceschopnost EU a rozvíjet funkční vnitřní trh s energií včetně systému EU ETS a posílení energetické bezpečnosti. Dokončení vnitřního trhu s energií, spolu s bezpečností dodávek, považuje ČR za hlavní a nejdůležitější priority pro Energetickou unii. Prioritou by mělo být vytvoření jasného legislativního rámce, který podpoří fungování trhu a realizaci potřebné infrastruktury. Za klíčový pro další pokrok považuje nový rámec pro klima a energetiku do roku 2030, schválený na říjnové Evropské radě. Nový systém řízení by měl být jasný, transparentní a efektivní a minimalizovat administrativní zátěž. Musí se odvíjet od principu subsidiarity a bez předávání dalších kompetencí z úrovně členských států na úroveň Komise.

Česká republika vítá, že je politika směřování EU k nízkouhlíkové ekonomice a energetice jednou z hlavních součástí návrhu energetické unie. V tomto ohledu podporuje opatření a politiky založené na tržních mechanismech, nákladové efektivitě a technologické neutralitě. Nicméně zásadním nedostatkem sdělení k energetické unii je to, že nereflexuje klíčovou roli jaderné energetiky pro naplnění evropských dekarbonizačních závazků. ČR podporuje zavedení stabilizační rezervy (MSR) v EU ETS tak, aby cena uhlíku byla i do budoucna významnou pobídkou pro investice do nízkouhlíkových řešení v energetice a průmyslu. Obdobně předpokládá, že dojde k postupnému posílení tržních přístupů založených na ceně uhlíku v sektorech mimo EU ETS. Pro posílení energetické bezpečnosti v regionu střední a východní Evropy považuje za klíčové dokončit výstavbu severojižního a jihovýchodního koridoru, jakož i oboustranná plynová propojení, která zůstávají i do budoucna prioritou pro ČR (resp. V4). Zásadní pro přechod k nízkouhlíkové ekonomice bude rovněž rozvoj chytrých sítí a nízko-emisní dopravy.

ČR souhlasí s tím, že je třeba posílit roli agentury ACER především v oblasti dohledu nad existujícími a vznikajícími transnacionálními organizacemi a obecně v případech s jednoznačným přeshraničním prvkem, nicméně toto musí být provedeno plně v souladu s primárním právem EU. ČR však nesouhlasí s tím, že by v rámci ACER neměly být zohledňovány preference jednotlivých národních regulačních orgánů. V každém případě je třeba odmítnout možné snahy o rozšíření pravomocí ACER v otázkách s čistě vnitrostátním charakterem. ČR obecně souhlasí s akčními body a předloženým harmonogramem legislativních návrhů.

ČR považuje posílení energetické infrastruktury za jednu ze základních podmínek dokončení vnitřního energetického trhu. Jasnou prioritou je pro ČR rozvoj evropských elektrických sítí. Míra propojení ČR s okolními státy již v současné době přesahuje 10% cíl pro interkonektivitu, nicméně ČR hodlá i nadále rozvíjet svoji energetickou infrastrukturu v souladu s očekávanými potřebami vnitřního energetického trhu. Co se týká stanovení 10% cíle pro interkonektivitu jako kritéria pro rozhodování o tom, na jakých hranicích má být posílena přeshraniční kapacita, ČR považuje tento paušální cíl za zjednodušující. Výše potřebných přeshraničních kapacit je determinována skladbou zdrojové základny v daném státě či potřebou obchodní kapacity na dané hranici, což se liší stát od státu. ČR je názoru, že z pohledu propojených přenosových soustav je nutné zohlednit nejen úroveň přeshraničních propojení, ale rovněž i kvalitu vnitřních sítí. ČR dlouhodobě zdůrazňuje problematiku nedostatečnosti vnitřních přenosových sítí Německa, která ohrožuje bezpečnost provozování české přenosové

soustavy. ČR považuje za velmi důležité realizovat projekty společného zájmu (PCI). ČR vítá možnost financování energetické infrastruktury ze zdrojů CEF, ESIF a EFSI.

● **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se dokumenty nacházejí v tzv. přípravné fázi, jejich projednání bylo svěřeno výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) jako gesčnímu výboru. Časový harmonogram projednání ve výborech a v plénu doposud nebyl stanoven. Rada ve složení ministrů pro energetiku by závěry k energetické unii dle předpokladu měla přijmout na červnovém zasedání (8. června).

● **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **v í t á** diskusi o dalším směřování politiky EU v oblasti energie a klimatu;
2. **z a s t á v á n á z o r**, že postupný přechod k nízkouhlíkové ekonomice v EU by měl plně reflektovat národní podmínky jednotlivých členských států, respektovat technologickou neutralitu bez apriorního vylučování některých typů energetických zdrojů a zejména být nákladově efektivní;
3. **z d ů r a z ň u j e** právo členských států na stanovení podmínek pro využívání svých energetických zdrojů, volby mezi nimi a stanovení skladby zásobování energií a upozorňuje na limity pro další integraci v oblasti energetiky dané primárním právem EU;
4. **p o d p o r u j e** integraci vnitřního trhu s energií v rámci EU;
5. **p o v a Ź u j e z a v h o d n é**, aby byl přístup členských států k energetickým partnerům vně EU koordinovanější a soudržnější a zdůrazňuje potřebu vzájemné solidarity mezi členskými státy, a to zejména v obdobích energetických krizí či výpadků zásobování energií;
6. **p o v a Ź u j e** dobudování energetické infrastruktury, zejména přeshraničních propojení, za prioritu pro nejbližší období, vedle podílu na dokončení vnitřního trhu s energií považuje rozvoj energetické infrastruktury za významný přínos pro zvyšování energetické bezpečnosti;
7. **d o m n í v á s e** že cíle EU pro období do roku 2030 týkající se zvyšování energetické účinnosti a podílu energie z obnovitelných zdrojů by měly být zachovány ve stávající podobě a neměly by být dále navyšovány;
8. **s o u h l a s í** s deklarovaným přístupem k obnovitelným zdrojům energie, jenž stanoví, že podpora energie z obnovitelných zdrojů musí být činěna prostřednictvím tržních mechanismů při zajištění nákladové efektivnosti a se zabráněním nadměrným vyrovnávacím platbám nebo narušení trhu;
9. **p o v ě ř u j e** předsedu výboru, aby o tomto usnesení informoval Evropskou komisi;
10. **p o v ě ř u j e** předsedu výboru, aby toto usnesení postoupil pro informaci hospodářskému výboru Poslanecké sněmovny.

Roman Váňa v. r.
ověřovatel výboru

Marek Černoš v. r.
zpravodaj výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru